SELETUSKIRI
Tõrva Vallavolikogu määruse eelnõu „2026. aasta lisaeelarve vastuvõtmine“ juurde

1. Sissejuhatus ja eelnõu eesmärk
Eelnõu eesmärk on Tõrva valla 2026. aasta eelarve ajakohastamine, täiendavate sihtotstarbeliste toetuste eelarvesse kandmine ning tegevusalade vaheliste ümberpaigutuste tegemine vastavalt muutunud vajadustele. Lisaeelarve võetakse vastu kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduse ning Tõrva valla finantsjuhtimise korra alusel.
Lisaeelarve tulemusena **suurenevad põhitegevuse tulud 47 781 euro võrra** ja **põhitegevuse kulud suurenevad 47 781 euro võrra**. Lisaeelarve on tasakaalus.

2. Põhitegevuse tulude suurendamine
Eelarve tuludesse suunatakse täiendavad sihtotstarbelised toetused kogusummas **47 781 eurot**:

- **Eesti Kultuurkapitali toetus (2 000 eurot):** eraldatud Tõrva segakoori kontsertreisi transpordi- ja reisikulude katmiseks Itaaliasse.
- **Toetusfondi vahendid (3 000 eurot):** riiklik eraldis toimetulekutoetuste maksmise tagamiseks.
- **Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toetus (42 781 eurot):** sihtfinantseering „KOV võimestamise projektile roheinvesteeringute tegemisel“ (projekti periood 2023–2026).

3. Põhitegevuse kulude suurendamine ja tegevusalade jaotus
Põhitegevuse kulud suurenevad kokku **47 781 eurot**. Kululiikide lõikes jaotuvad täiendavad vahendid järgmiselt:

- **Antavad toetused:** +3 000 eurot
- **Personalikulud:** -9 700 eurot (koos sisemiste ümberpaigutustega)
- **Majandamiskulud:** +54 481 eurot (koos sisemiste ümberpaigutustega)

Täiendavad sihtotstarbelised kulud suunatakse tegevusaladele järgmiselt:

1. **Tegevusala 01112 Vallavalitsus (+40 105,00 eurot):** KOV võimestamise roheinvesteeringute projekti kulude katteks. Sellest personalikulud (konto 50) 9 624,00 eurot ning majandamiskulud, sh uuringud ja õigusabi (konto 55) 30 481,00 eurot.
2. **Tegevusala 04900 Keskkonnaosakond (+2 676,00 eurot):** KOV võimestamise roheinvesteeringute projekti personalikulud (konto 50).
3. **Tegevusala 08600 Kogukonnakeskus (Tõrva) (+2 000,00 eurot):** Tõrva segakoori Itaalia kontsertreisi majandamiskulud (konto 55).
4. **Tegevusala 10701 Riiklik toimetulekutoetus (+3 000,00 eurot):** Riikliku toimetulekutoetuse väljamaksmine abivajajatele (konto 41).

4. Eelarvevahendite ümberpaigutused (eelarve muudatused)
Sisemised muudatused tehakse kulude optimeerimiseks ja tegelike vajadustega vastavusse viimiseks:
4.1. Tugiisikuteenuse rahastamine
Laste ja õpilaste tugiisikute järele on vajadus prognoositust suurem, mistõttu on sotsiaalse kaitse eelarves tekkinud vahendite puudujääk. Tugiisikute palgakulud kaetakse haridusasutuste vabadest personalikulude vahenditest.

- **Suurendatakse:** Tegevusala 10123 (Puudega inimese tugiisikuteenus) personalikulusid (konto 50) **+9 366,00 eurot**.
- **Vähendatakse:** Tegevusala 09110 (Lasteaed Mõmmik) personalikulusid (konto 50)

-6 690,00 eurot.

- **Vähendatakse:** Tegevusala 09212 (Tõrva Gümnaasium KOV) personalikulusid (konto 50) **-2 676,00 eurot**.

4.2. Elamumajanduse ja sotsiaalkorterite vahendite korrigeerimine

Tegevusalade vahel viiakse majandamiskulud vastavusse reaalse tarbimisega sotsiaalpindadel.

- **Vähendatakse:** Tegevusala 06100 (Elamumajandus) majandamiskulusid (konto 55) **-11 000,00 eurot**.
- **Suurendatakse:** Tegevusala 10600 (Sotsiaalkorterid) majandamiskulusid (konto 55) **+11 000,00 eurot**.

4.3. Lasteaed Mõmmik kulukontode muudatus

Tehakse riigiraamatupidamise nõuetest tulenev korrektsioon kontoartiklite vahel. Lasteaia logopeed töötas 8 kuud teenuslepingu alusel ja esitas arveid (kajastub majandamiskuluna), kuid eelarves oli kulu ekslikult planeeritud koosseisulise personalikuluna.

- **Vähendatakse:** Personalikulud (konto 50) **-22 000,00 eurot**.
- **Suurendatakse:** Majandamiskulud (konto 55) **+22 000,00 eurot**.

5. Eelnõu vastavus õigusaktidele ja mõjud

Eelnõu on kooskõlas kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadusega. Lisaeelarve vastuvõtmisega ei kaasne valla eelarvele täiendavat koormust ega negatiivset finantsmõju, kuna kulude kasv on täielikult kaetud sihtotstarbeliste tulude ja sise-eesmärkide ümbervaatamisega.

Seletuskirja koostaja:
Maire Appo
Finantsjuht